

Jellemző értékmintázatok Európában

Hasonlóságok és különbségek

Grünhut Zoltán – Bodor Ákos

A MAGYAR REGIONÁLIS TUDOMÁNYI TÁRSASÁG
XIX. VÁNDORGYŰLÉSE

A területi egyenlőtlenségek új formái
és az átalakuló területpolitika
Budapest, 2021. november 4–5.
Budapesti Corvinus Egyetemen

Európa válaszúton

- Beck és Grande (2007): A kozmopolita Európa. Társadalom és politika a második modernitás korszakában
- Európa válaszúton – 3 alternatíva
 1. Dezintegráció és szétesés
 2. Stagnálás
 3. Kozmopolita fordulat
- Nem egy politikai vagy hatalomgyakorlási kérdésről van szó, nem egy intézményformát kell választani – több vagy kevesebb integráció
- Európa jövőjét egy modernizációs összefüggésben kell látni
- Vagy-vagy versus mind-mind

Mi is az a késő modernitás

- Beck, Giddens, Lash, Bauman
- Modernizáció nem lineáris folyamat, regresszió-progresszió, de...
- Változó tendenciák:
 1. Globalizáció gyorsulása – *áramlások*
 2. Globalizációs hatások a lokális térben és vissza – *absztrakció*
 3. Megbomló helyi (tradicionális) referenciák – *kockázat*
 4. Egyéni reflexivitás és kritikai beállítódás – *individualizáció*
 5. Progresszív intézményváltoztatás – *kozmpolitizmus*
 6. Új gondolkodási forma, nem etikai okok miatt – *mind-mind*
 7. Másághoz való viszonyulás – magam/magunk vs. én/mi

Milyen is az a kozmopolita Európa?

- Nem tudjuk... mert rajtunk, embereken múlik
- Nem egy szuperállam, nem egy felsőbbrendű civilizáció
- Nincs határa, nincs bent és kint, nincs Másikja (folyamatos mozgás)
- Alulról, civil társadalmi részvétellel szerveződik
- Nem tudjuk, milyen intézményformát vesz majd fel, de elő lehet segíteni a kozmopolita változást reflexív intézményi válaszokkal (végrehajtó vs. törvénykezési hatalom, referendum)
- Nem egy ideális állapot, hanem egy folyamatos alakulás
- Nem a mit, hanem a hogyan a lényeg
- Globális megoldások (mi nekünk jó itt helyben – de mindenki másra is tekintettel vagyunk globálisan) – csak így lehet reflektálni a világra

Mássághoz való viszonyulás

- A kozmopolita fordulat alapja a késő modern gondolkodásmód elsajátítása – mind-mind meghaladja végre a vagy-vagy logikát
- Aktív viszonyulás a másághoz (saját énem, saját idegenem, más énje és más idegenje)
- Minket az érdekelt, Európa társadalmi miként viszonyulnak a másághoz
- European Values Study 2017
- 5 változó

Európával való azonosulás

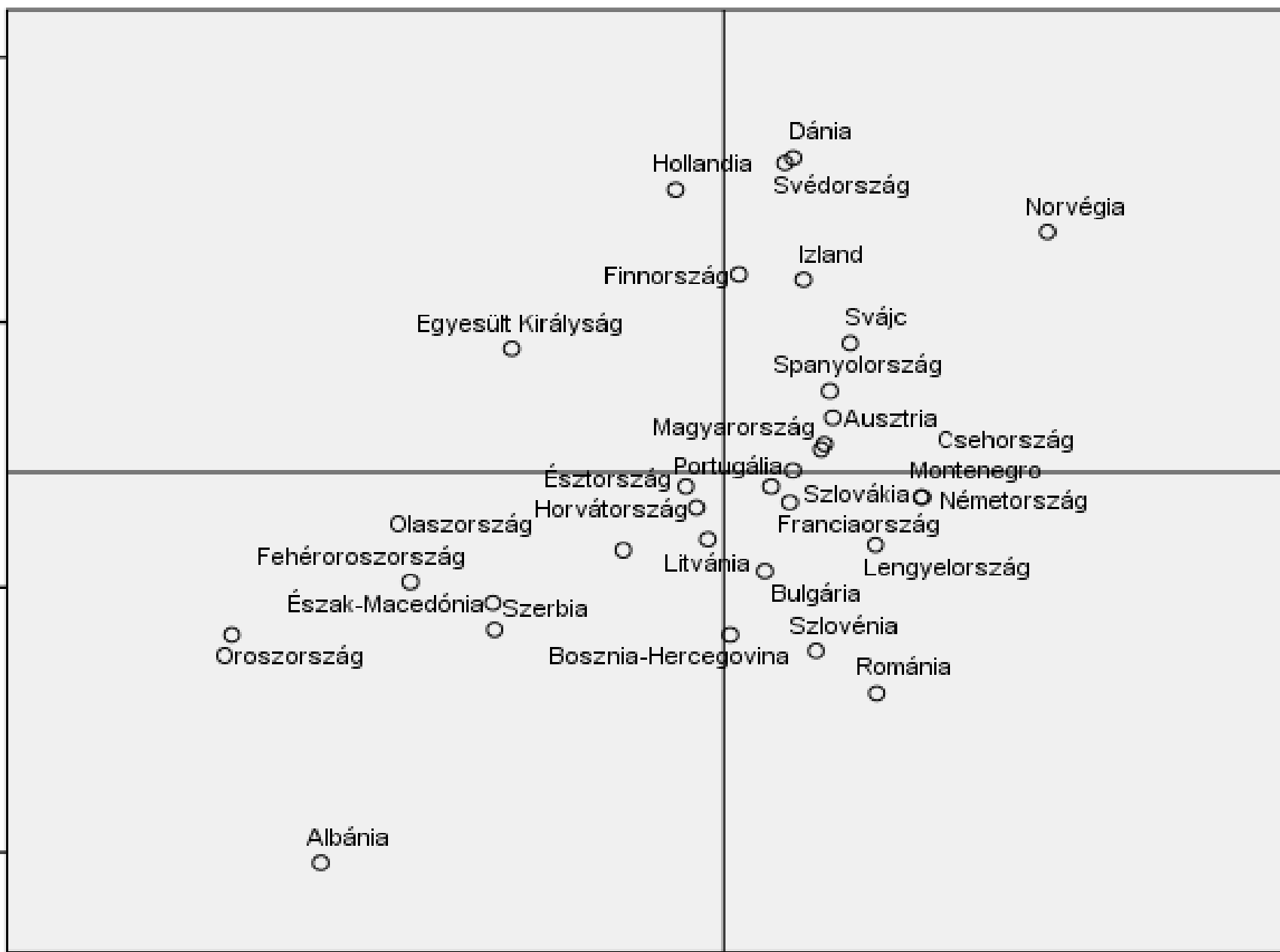
Bizalom, szolidaritás, elfogadás (tolerancia), befogadás (nyitottság)

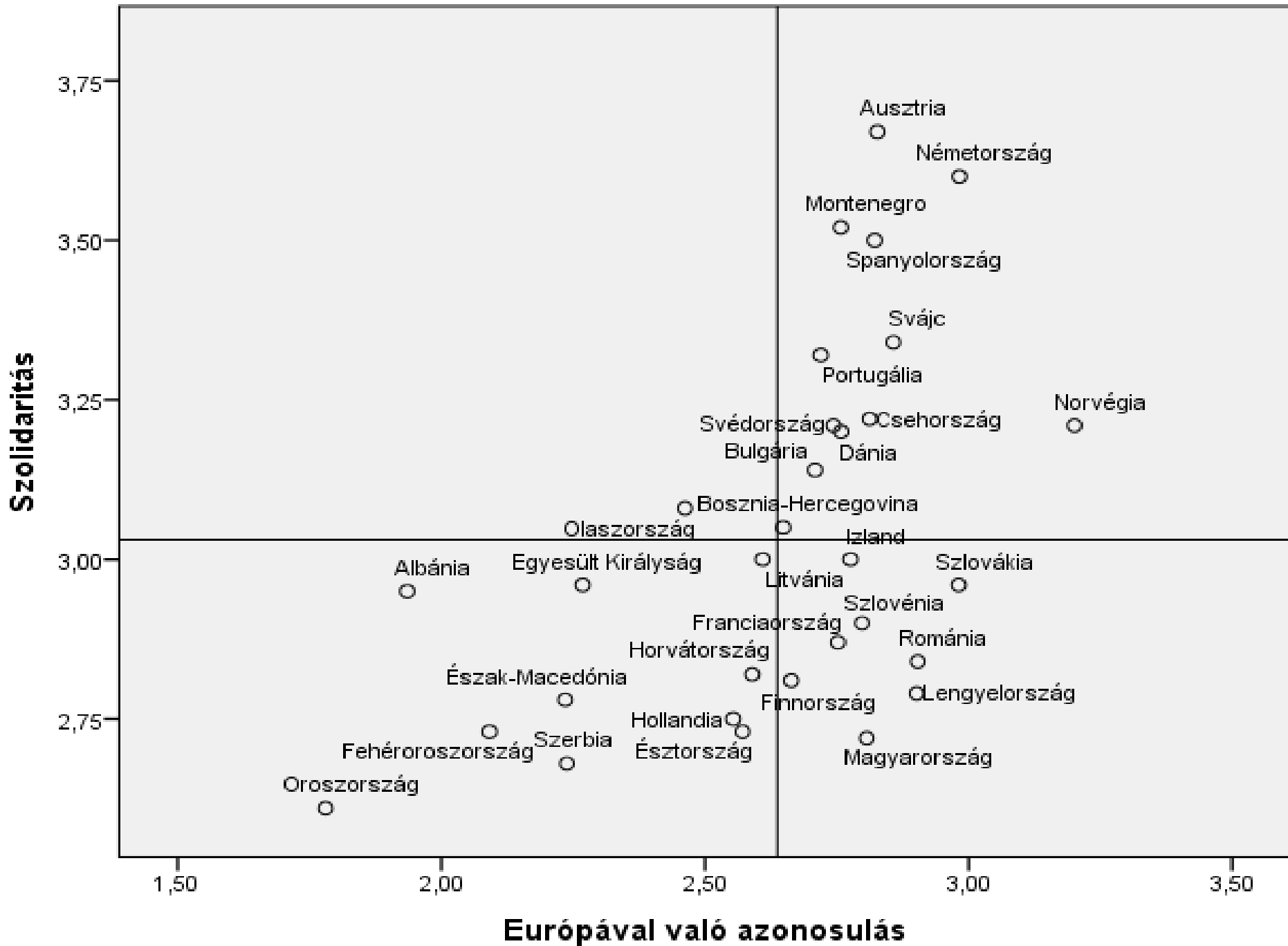
Bizalom

3,00
2,50
2,00
1,50

1,50 2,00 2,50 3,00 3,50

Európával való azonosulás

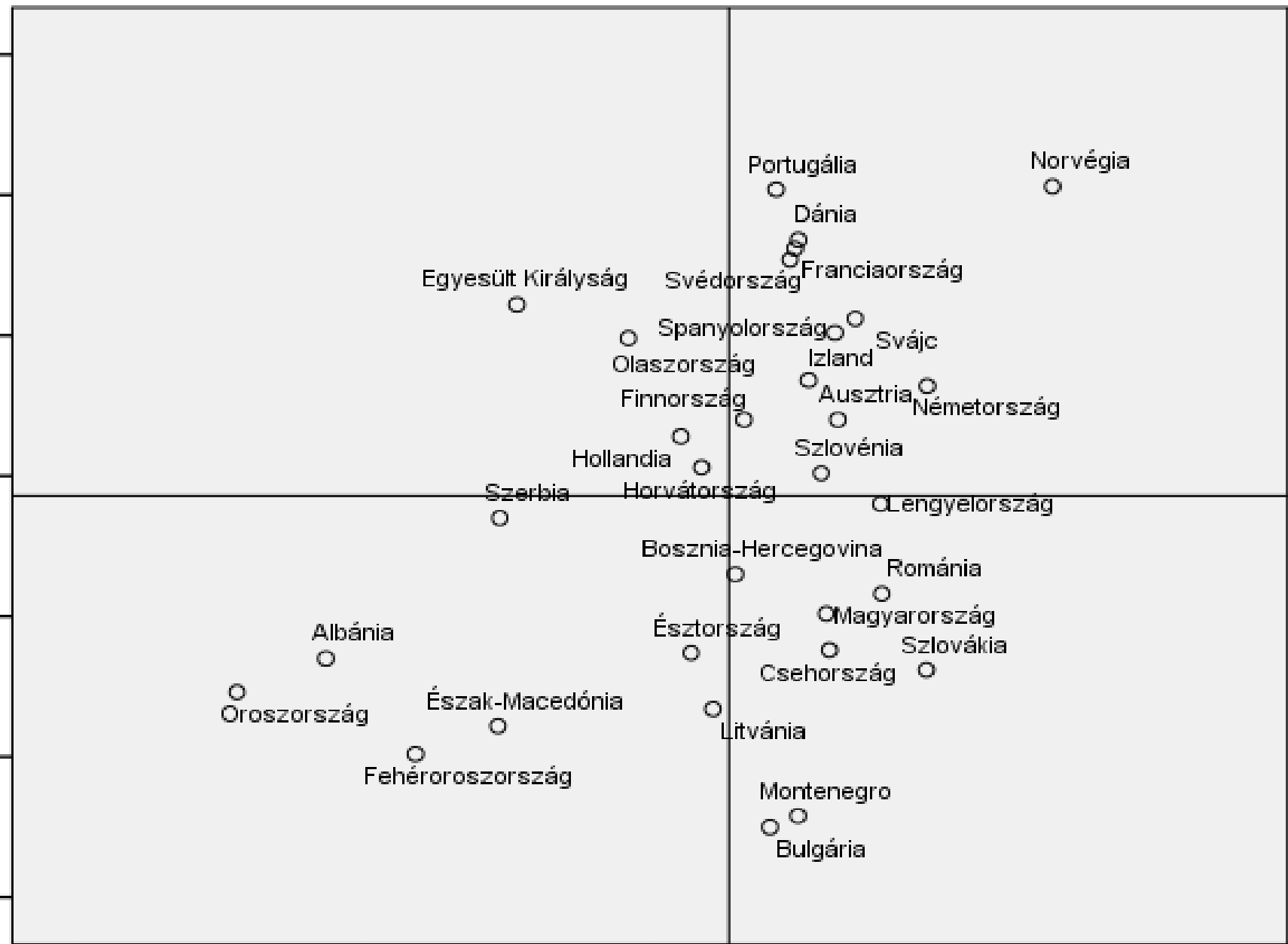

Elfogadás, társadalmi távolságtartás

4,50
4,00
3,50
3,00
2,50
2,00
1,50

1,50 2,00 2,50 3,00 3,50

Európával való azonosulás

Befogadás

3,20
3,00
2,80
2,60
2,40
2,20
2,00
1,80

1,50 2,00 2,50 3,00 3,50

Európával való azonosulás

